

Høgsbro: Ja, det var ikke min Tanke, at hele Forholdet paa éngang ſkulde forandres, men kun, at man ſkulde udsætte den Bevilling, her forlanges med Henſyn til Slaarup, indtil der var anſtillet en ſaadan nyere Prøvelse angaaende dette Forhold, ſom det efter Betænkningen at dømmes forekommer mig, at Udvælget ikke har henvendt derpaa. Da den ærede Miniſter har ophlyst, at der ved Soenstrup er et ſærligt Forhold tilſtede, kan det jo maaffee berettigede til for dette Seminariums Vedkommende at lade Skolen vedblive at være Statens Eiendom; men at der i Slaarup ſkulde være et ſaadant ſærligt Forhold, har jeg ikke hørt, og det maa være mig tilladt indtil videre at tvivle derom.

Med Henſyn til de private Inſtituter med ſamme Formaal ſom Seminarierne (jeg har ikke brugt den Benævnelse, den ærede Miniſter ſyntes at lægge mig i Munden), ſagde Miniſteren, at Anvendelsen af Penge paa ſaadanne fælles Examenscomiſſioner for Seminarifter jo var at understøtte diſe Inſtituter; men jeg ſkal tillade mig at bemærke, at dette langtfra er at understøtte de private Inſtituter; men kun at afholde de Prøver, ſom Staten anſeer nødvendige, for at den kan faae ſine Lærere til Almueſkolerne, og at overlade til dem ſelv, hvor de ville ſøge den fornødne Uddannelse; det er kun i en enkelt Retning at ſtille de private Seminarier paa lige Fod med Statens. Søvrigt har jeg ikke ſagt, at det var mit Duſte, at alle Seminarierne ſkulde nedlægges; jeg har endog tidligere været af den Mening og eſaa udtalt den her i Salen, at det vilde være urigtigt; men jeg kan ikke nægte, at efter den Erfaring, der er gjort med Henſyn til et privat Inſtitut her i Byen, er jeg bleven noget tvivlſom i denne Henſeende, og jeg kunde ønske, at der maatte bringes et nogenlunde lige Forhold tilveie, for at man kunde dømmes om, hvorvidt Seminarierne behøves eller ikke.

Winther: Efterat det har viiſt ſig, at der kan tilveiebringes endeel brugbare Lærere for Almueſkolerne, uddannede ad privat Veie og prøvede gjennem en Examen fra Statens Side, forekommer det mig, at man ikke længere

principmæssig kan faſtholde Seminarierne, og det forekommer mig, at det maa blive et Tidſpørgſmaal, om Seminarierne ſtulde vedblive at beſtaaee, og hvorlænge det er nødvendigt at beholde dem; thi derſom der gjennem den private Underviſning udvikler ſig Kræfter, og flere Steber i Landet dannes ſlige private Seminarier ſom det her i Byen, hvilket jeg først hører omtale i Dag, ſaa kan det være, at Staten ikke behøver at holde de offentlige Seminarier. Det forekommer mig, at et Skridt til at lette Overgangen fra den offentlige til den private Seminarieunderviſning vilde være at lade alle dem, der ere underviste paa de offentlige Seminarier, ved en fælles Afgangsexamen afhøre i Forening med dem, der ere underviste privat; thi da vilde det ved en Sammenligning viſe ſig, om de Paagaaende havde nogen Fordeel ved at have været underviste paa et offentligt fremfor paa et privat Seminarium, og man vilde da derefter lettere komme til Klarhed om det Spørgſmaal, der maatte gaae forud for en Reform af hele Seminarievæſenet, hele den Maade nemlig, hvorpaa man ſkal tilveiebringe Lærere for Almueſkolerne. Jeg kan ikke indſee, at man gjorde de unge Menneſker, der ere oplærte paa Seminarierne, Uret ved en ſaadan Fællesexamen; thi man kan umuligt antage, at de ved den Examen, der afholdes paa Seminarierne, blive begunſtigede af den, der examinerer, fordi de have været deres Elever; jeg troer ikke, at ſaadant er Tilfældet, og der er viſtnok Ingen, der vil paaſtaaee det. Men derſom man nu antager, at Staten gjennem ſaadanne Examenscomiſſioner kan ſikre ſig, at de unge Menneſker, der ere forberedte privat, virkelig ere brugbare, hvorfor kan da ikke det Samme ſkee med Henſyn til dem, der ere oplærte paa Seminarierne? og hvad er det da for ſæregne Forhold, der gjøre, at de ſtulde examineres paa det Sted, hvor de ere underviste? Jeg maa derfor være af ſamme Mening ſom den ærede Rigsdagsmand for Ribe Amts 5te Valgkreds (Høgsbro), at det vilde være helbigt, om Seminarieeleverne bleve examinerede af den ſamme Examenscomiſſion, ſom examinerer de privat uddannede Seminarifter og vordende Almueſkole-